

Чугунов Р. О., магістр, Єжова О. В., д.пед.наук, проф.
Київський національний університет технологій та дизайну

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ В ДИЗАЙНІ СОЦІАЛЬНО-ІНФОРМАЦІЙНИХ ВЕБСАЙТІВ

Анотація. У статті розглянуто інноваційні підходи в дизайні соціально-інформаційних вебсайтів, що спрямовані на підвищення їх ефективності та зручності для користувачів. Узагальнено сучасні тренди, що включають адаптивність, інклюзивність, використання інтерактивних функцій, а також психологічні аспекти впливу кольору та типографії. Проаналізовано основні принципи та методи, що сприяють створенню зручних для користувача інтерфейсів, які враховують специфічні потреби різних соціальних груп. Визначено ключові особливості дизайну соціально-інформаційних платформ, які забезпечують ефективну взаємодію та комунікацію з користувачами.

Ключові слова: вебдизайн, інклюзивність, інтерактивність, адаптивність, тенденції вебдизайну, вільний простір.

Chuhunov R. O., Yezhova O. V.
Kyiv National University of Technologies and Design
**INNOVATIVE APPROACHES IN THE DESIGN
OF SOCIAL INFORMATION WEBSITES**

Abstract. The article considers innovative approaches in the design of social information websites aimed at increasing their efficiency and user-friendliness. Modern trends are summarized, including adaptability, inclusivity, the use of interactive features, as well as the psychological aspects of the influence of color and typography. It analyzes the main principles and methods that contribute to the creation of user-friendly interfaces that take into account the specific needs of different social groups. It identifies key features of the design of social information platforms that ensure effective interaction and communication with users.

Keywords: web design, inclusivity, interactivity, adaptability, web design trends, free space.

Вступ. В умовах воєнного стану в Україні особливо важливим стає створення ефективних та доступних онлайн-ресурсів для соціальної підтримки населення. Серед таких ресурсів особливе місце займають соціально-інформаційні вебсайти, які мають на меті забезпечити користувачів не тільки доступом до актуальної інформації, але й можливістю отримати дистанційну підтримку в складний період. У зв'язку з цим виникає нагальна потреба у розробці та дослідженні інноваційних підходів до дизайну таких платформ, зокрема для досягнення оптимального балансу між естетикою, функціональністю та емоційним комфортом.

Сучасні дизайн-рішення для соціально-інформаційних вебсайтів повинні враховувати унікальні вимоги користувачів, що виникають в умовах кризових ситуацій. Інтерфейс таких ресурсів повинен бути інтуїтивно зрозумілим, естетично привабливим і, що важливо, здатним підтримати користувача на емоційному рівні. Саме тому актуальність дослідження інноваційних підходів у дизайні полягає в забезпеченні максимальної зручності та ефективності використання таких сайтів. Адаптація до сучасних викликів та інтеграція новітніх дизайнерських технологій дозволяє створювати соціально-інформаційні платформи, які відповідають потребам користувачів та сприяють зручному доступу до необхідної інформації та підтримки. Такий підхід дозволяє не тільки посилити функціональність вебсайтів, але й забезпечити позитивне

користувацьке враження, що є особливо важливим для соціальних та інформаційних ресурсів у часи криз.

Постановка завдання. Дослідити та систематизувати сучасні підходи в створенні дизайну для соціально-інформаційних платформ. На основі результатів дослідження розробити власний дизайн.

Результати досліджень. Актуальність вивчення трендів та тенденцій у дизайні соціально-інформаційних веб-сайтів зумовлена швидким розвитком цифрових технологій та необхідністю забезпечення ефективної інформаційної підтримки суспільства через інтернет-ресурси у зв'язку із воєнним станом в Україні. В сучасних умовах, коли інформація відіграє вирішальну роль, веб-сайти слугують не тільки як платформа для комунікації, але й як інструмент впливу на громадську думку, а також забезпечують доступ до важливих соціальних і інформаційних послуг. Дизайн подібних веб-ресурсів суттєво впливає на їх функціональні можливості, зручність користування та загальне сприйняття аудиторією. Огляд сучасного стану питання дозволяє визначити основні фактори, що впливають на створення соціально-інформаційних веб-сайтів, та виділити найбільш ефективні дизайнерські підходи. Сучасні напрями наукових досліджень в царині дизайну інтерфейсів і веб-дизайну окреслені в статті Чжоу і Єжової [13].

Автор [3] акцентує увагу на важливості розвитку UX-дизайну, орієнтованого на покращення досвіду користувачів, та його інтеграції у процес розробки веб-сайтів. Водночас Вакуленко звертається до сучасних тенденцій, зокрема плоского дизайну (flat design) та матеріального дизайну (material design), які визначають естетичне оформлення веб-інтерфейсів у контексті мобільної та цифрової взаємодії. Такі тенденції відображають прогрес технологій та зміну потреб користувачів у напрямку простих, але візуально привабливих рішень. Дослідження [3] підкреслює взаємозв'язок між технологічними інноваціями та змінами у веб-дизайні, що сприяє його більшій функціональності, інтерактивності та зручності для користувачів.

У своїй роботі Р. Безугла підкреслює, що веб-дизайн є комплексним явищем, яке потребує міждисциплінарного підходу, поєднуючи технологічний, естетичний і соціокультурний аналіз [1]. У цьому контексті веб-дизайн розглядається не лише як технічний процес створення інтерфейсів, але і як засіб візуальної комунікації, який відображає культурні цінності суспільства. Дослідження також звертає увагу на важливу роль digital-технологій у розвитку веб-дизайну, які впливають не лише на технічні можливості створення інтерфейсів, але й відкривають нові можливості для творчого вираження. Таким чином, веб-дизайн постає на перетині інформаційних технологій та мистецтва, стаючи значущим інструментом цифрової комунікації.

У своїй роботі [2] наголошує на важливості вільного простору як ключового елемента веб-дизайну, що забезпечує структуроване та логічне представлення інформації. Автор розглядає вільний простір як невидиму частину дизайну, яка позитивно впливає на користувацький досвід, покращує читабельність тексту та допомагає акцентувати увагу на головних елементах веб-сторінки. Зокрема, [2] підкреслює необхідність балансу між вільним простором та заповненими елементами, щоб уникнути надмірної простоти дизайну. Автор описує вільний простір як інструмент, що надає дизайну мінімалістичності, водночас зберігаючи його ефективність і зрозумілість. Вакуленко зазначає, що правильне організування вільного простору покращує зручність використання веб-сайтів, дозволяє виокремити інтерактивні елементи (наприклад, кнопки чи форми) і створює можливість для візуальних акцентів, що сприяють навігації користувачів по сайту. Дослідження О.В. Вакуленка є важливим внеском у розуміння функціональної та естетичної ролі вільного простору у веб-дизайні.

Автор наголошує на важливості цього елемента для створення зручних і привабливих інтерфейсів, які полегшують взаємодію користувачів з інформацією та покращують загальний досвід використання веб-сайтів.

Одним із найбільш ґрунтовних досліджень у сфері веб-дизайну є дисертація О.С. Васильєва [5], яка присвячена аналізу розвитку дизайну веб-сайтів електронної комерції та їх естетичних характеристик. У роботі акцентується увага на просторових, композиційних та стильових рішеннях веб-сайтів, що сприяють візуальній ідентифікації та забезпечують економічну ефективність. Метою дослідження є всебічний аналіз естетичних рішень веб-сайтів електронної комерції, які впливають на їх комерційний успіх. Ефективний веб-сайт електронної комерції повинен гармонійно поєднувати графічні та текстові елементи для забезпечення чіткого візуального сприйняття. Особливу увагу автор приділяє типології сторінок веб-сайтів, зокрема логотипам, заголовкам, нижнім колонтитулам і каталогам, які формують загальну композицію. Колір у веб-дизайні також відіграє значну роль як інструмент комунікації та візуальної ідентифікації. Дисертація підкреслює, що сучасні тенденції включають використання мінімалістичних кольорних палітр, які дозволяють акцентувати увагу на ключових елементах сайту.

Соціально-інформаційні вебсайти відіграють важливу роль у комунікації з суспільством у сучасному цифровому середовищі. Їхній дизайн безпосередньо впливає на якість користувацького досвіду та сприйняття інформації. Художній образ таких платформ служить не лише естетичним елементом, але й засобом формування ідентичності ресурсу та підсилення його соціальної значущості. Одним із ключових аспектів дизайну є кольорове рішення, яке впливає на емоційне сприйняття контенту користувачем. Дослідження показують, що державні та урядові вебсайти використовують стримані сині відтінки, що асоціюються з надійністю та професіоналізмом, формуючи в користувачів відчуття стабільності та довіри [8]. Блакитний колір сприяє спокою та безпеці [7], що особливо важливо для корпоративних сайтів та банківських платформ, де довіра користувачів є критичною. Темно-синій додає глибини та солідності, підкреслюючи статус компанії й утримуючи увагу завдяки нейтральному характеру кольору.

З рис. 1 видно, що фіолетовий колір набуває популярності в дизайні соціальних платформ (рис. 1а,б). У психології кольору [12] фіолетовий поєднує енергію червоного та спокій синього, що викликає асоціації з ексклюзивністю, інноваційністю та креативністю. Цей колір часто використовується брендами, які прагнуть підкреслити свій творчий підхід та інноваційність, особливо у сферах культури, мистецтва та технологій. Фіолетовий також асоціюється з розслабленням та гармонією, що робить його вдалим вибором для платформ, пов'язаних зі здоров'ям і духовним розвитком.

Негативний або білий простір все частіше використовується дизайнерами для додавання легкості та зручності сприймання контенту користувачами та стає своєрідним трендом у дизайні соціально-інформаційних платформ також. Білий простір, є значно більшим, ніж просто порожні ділянки на вебсторінці. Це потужний засіб, здатний значно впливати на сприйняття користувача і ефективність дизайну в цілому. Білий простір визначається як будь-яка частина композиції, що залишається порожньою, не заповненою текстом, зображеннями або іншими елементами.

Білий простір створює візуальну рівновагу, полегшує сприйняття інформації та робить інтерфейс більш приємним для користування. Провівши аналіз сучасних вебсайтів та інтернет-платформ нами було виокремлено декілька типів білого простору:

1. Мікропростір: Простір між окремими літерами, словами та рядками тексту.

2. Макропростір: Більші області порожнього простору між блоками контенту, зображеннями та іншими елементами.
3. Активний простір: Свідомо створений простір для акцентування певних елементів.
4. Пасивний простір: Природний простір, який виникає між елементами дизайну.

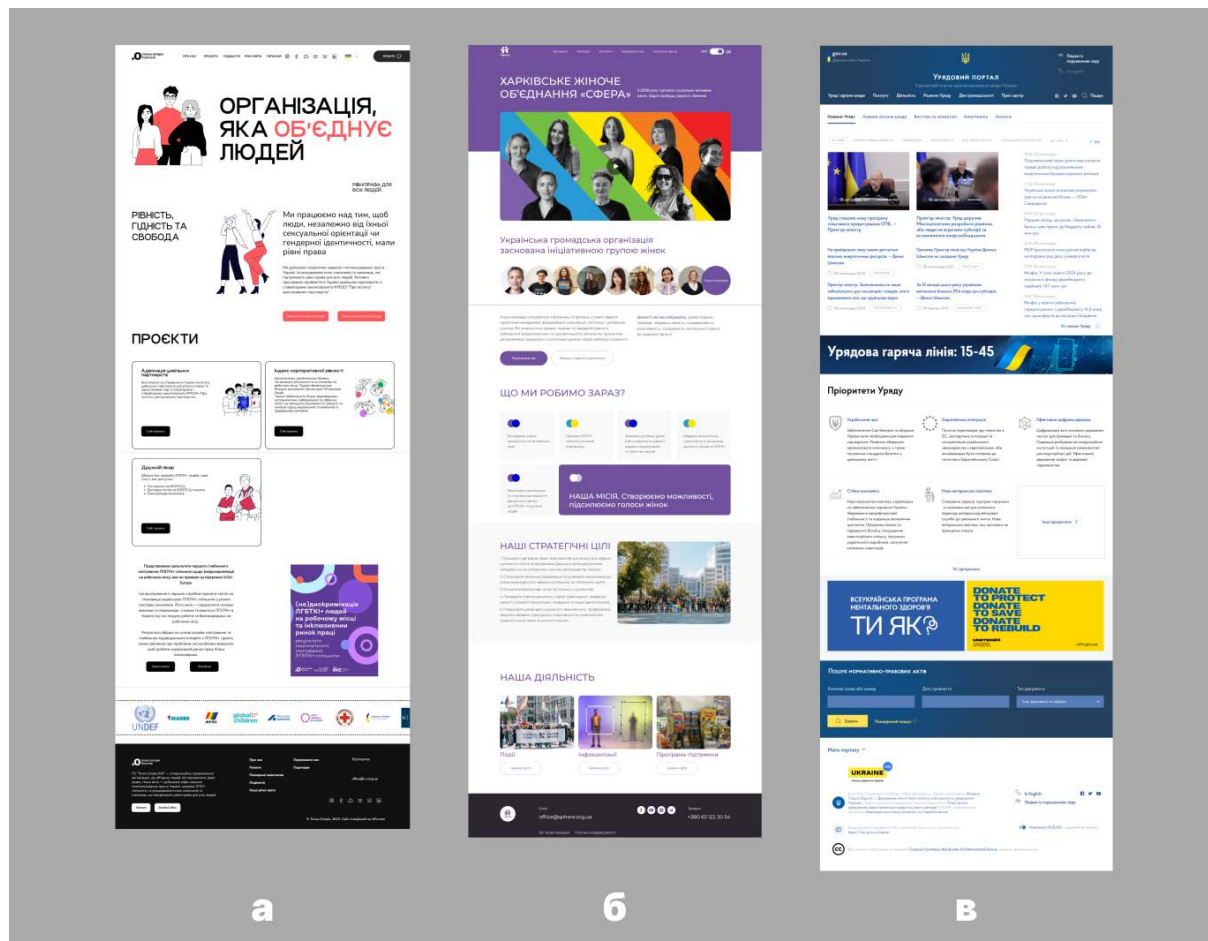

Рис. 1. Приклади вебсайтів соціального та інформаційного спрямування (знімки екранів вебсторінок: а – «точка опори» [9]; б – сфера [11]; в – «Урядовий Портал» [10], 2024 рік)

Аналіз сучасних інтернет-платформ показав, що вебсайти державних установ, які окрім комунікаційної функції виконують адміністративні завдання, надають онлайн-послуги та обслуговують широкую аудиторію, часто містять велику кількість інформації, що зумовлено специфікою їхньої діяльності. Проте надмірне насичення контентом та недостатній вільний простір можуть негативно впливати на сприйняття користувачами. Недостатня кількість білого простору, що допомагає «розрядити» контент, може створювати відчуття перевантаженості та ускладнювати пошук необхідної інформації. Водночас, дизайн вебсайтів громадських організацій (рис. 1а,б) характеризується більш вільним використанням білого простору. Відсутність державних регуляторних обмежень дає змогу цим організаціям використовувати креативні дизайнерські рішення, що дозволяє створювати більш експресивні та оригінальні інтерфейси, орієнтовані на свою аудиторію. Ці вебсайти, як правило, мають менш завантажений контентом інтерфейс і структуровані у невелику кількість блоків, що створює більш відкритий макет із

достатньою кількістю білого простору. Такий підхід робить дизайн візуально приємним, покращує сприйняття контенту та полегшує навігацію.

Основні тенденції сучасного вебдизайну включають мінімалізм, адаптивність до мобільних пристроїв, інтерактивність, інклюзивність, а також застосування штучного інтелекту. Ці фактори визначають напрямки розвитку соціально-інформаційних вебсайтів. Технологічний прогрес забезпечує нові можливості в дизайні вебсайтів, серед яких особливе місце посідає штучний інтелект. Він використовується для персоналізації контенту, аналізу поведінки користувачів, надання підтримки та рекомендацій, що дозволяє створювати індивідуалізований досвід для користувачів. Дослідження контенту вебсайтів показало, що використання мультимедійних технологій та інтерактивних елементів сприяє кращому сприйняттю інформації різними категоріями користувачів. Оптимізація контенту для різних платформ відповідає сучасним тенденціям в анімаційному дизайні [6], особливо для мобільних пристроїв, що підкреслює актуальність адаптивності у розробці соціально-інформаційних платформ.

Використання мінімалістичних логотипів у дизайні соціально-інформаційних платформ є відображенням загальних принципів сучасного веб-дизайну, який орієнтований на простоту, зрозумілість і функціональність. Мінімалістичний підхід до логотипів дозволяє створити символи, які легко запам'ятовуються та легко сприймаються користувачами. Завдяки лаконічним і чистим формам такі логотипи передають сутність платформи без зайвих візуальних деталей, що особливо важливо в умовах великого потоку інформації, з яким стикаються сучасні користувачі. У контексті соціально-інформаційних веб-сайтів мінімалістичні логотипи мають важливе значення для підвищення доступності та зрозумілості. Логотип не повинен відволікати увагу або перенавантажувати візуальне поле. Мінімалізм у логотипах дозволяє забезпечити чистоту дизайну, робить акцент на функціональних і змістовних аспектах сайту, а не на декоративних елементах. Також мінімалістичні логотипи є універсальними, вони легко адаптуються до різних екранів і форматів, що є ключовою перевагою в умовах використання різних пристроїв, від смартфонів до комп'ютерів. Крім того, такі логотипи мають значно більший потенціал бути впізнаваними, оскільки простота форм сприяє більш швидкому розпізнаванню бренду серед інших візуальних образів. Проаналізовані нами платформи наслідують цей принцип та використовують мінімалістичні логотипи на своїх ресурсах (рис. 2).

Принцип врахування інклюзивності, який сприяє створенню платформ, доступних для користувачів з різними потребами та можливостями є не менш актуальним на сьогодні. Врахування інклюзивних принципів дозволяє забезпечити комфортне використання вебресурсів усіма категоріями користувачів. Варто звернути увагу на важливість додавання відповідних інструментів, які мають на меті полегшити взаємодію з контентом, зробивши вебсайти доступними для ширшого кола користувачів. Одним із ключових аспектів інклюзивного дизайну є збільшення контрастності між текстом та фоном, що дозволяє покращити сприйняття інформації для користувачів із порушеннями зору.

Використання чорно-білих або сірих відтінків є важливим елементом, оскільки ці кольори не лише підвищують контраст, а й сприяють кращій видимості тексту. Таке рішення також відповідає вимогам доступності та покращує зручність сприйняття для широкої аудиторії. Важливою складовою також є підкреслення посилань та інтерактивних елементів, що допомагає користувачам ідентифікувати важливі частини контенту. Такий підхід є корисним не лише для осіб з порушеннями кольорового сприйняття, але й для користувачів з різними рівнями моторики, яким важко точно натискати на дрібні елементи. Збільшення простору між знаками (кернінгу) також є

важливим елементом, який полегшує читання для людей із дислексією та іншими когнітивними порушеннями. Розширення кернінгу дозволяє створити більш чіткий текст, що сприяє зручнішому сприйняттю і покращує загальну навігацію по вебсайту.

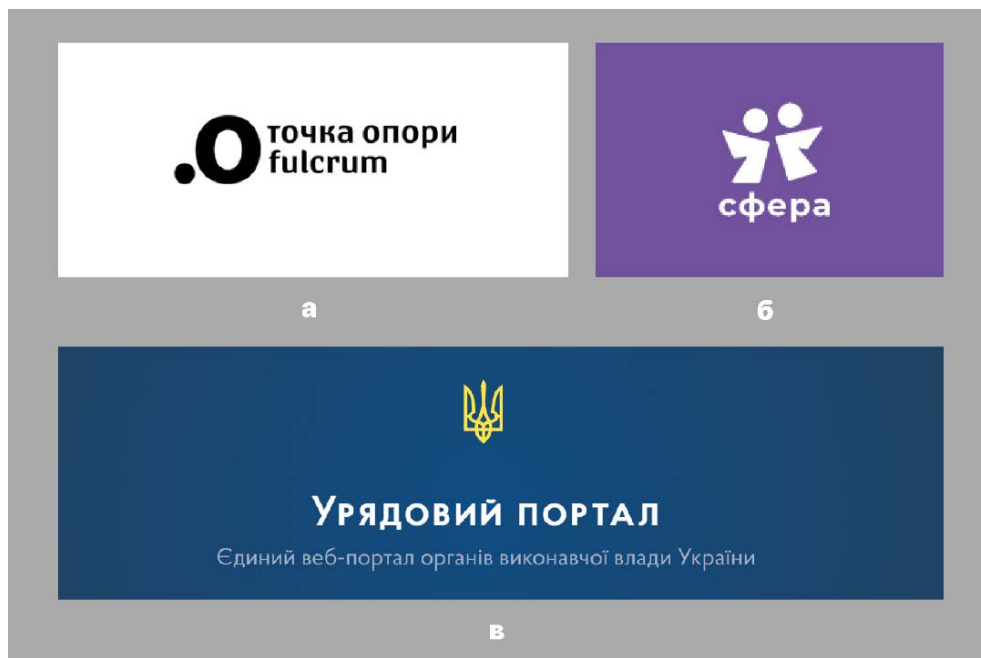

Рис. 2. Приклади логотипів вебсайтів соціального та інформаційного спрямування (знімки екранів логотипів з вебсторінок: а – «точка опори» [9]; б – сфера [11]; в – «Урядовий Портал» [10], 2024 рік)

Висновки. У результаті проведеного дослідження було систематизовано ключові принципи сучасного вебдизайну, що застосовуються при розробці соціально-інформаційних вебсайтів. Вивчення цих принципів дозволило виокремити низку аспектів, які визначають ефективність та зручність використання таких платформ. Серед основних елементів дизайну, важливе місце посідає вибір кольору на основі його психологічного значення. Психологія кольору впливає не лише на естетичний вигляд, але й на емоційне сприйняття контенту користувачем. Мінімалізм є ще одним важливим принципом сучасного дизайну, що сприяє створенню лаконічних та функціональних інтерфейсів. Адаптивність вебсайтів, що забезпечує оптимізацію для мобільних пристроїв, є ще одним важливим принципом. Врахування мобільної версії сайту стає необхідністю для зручності користування платформою на різних пристроях, що є важливим аспектом для досягнення широкого охоплення користувачів. Використання технологій штучного інтелекту відіграє значну роль у сучасному дизайні. Персоналізація контенту, адаптація інтерфейсу до потреб користувачів та автоматизація взаємодії з платформою сприяють покращенню досвіду користувачів і підвищенню ефективності вебсайтів. В ході дослідження було також визначено ключові особливості в дизайні соціально-інформаційних вебсайтів, що включають:

1. Важливість акцентування уваги на виборі головного кольору для дизайну платформи спираючись на естетично-психологічні особливості в теорії кольору
2. Розробка та використання мінімалістичних логотипів
3. Додавання інклюзивних елементів та інструментів на вебсторінки соціально-інформаційного спрямування
4. Мінімалістичність виконання інтерактивних елементів (кнопок, хедерів, підвалів сайту тощо)

5. Використання вільного «білого» простору для спрощення сприйняття інформації

Таким чином, проведене дослідження дозволило виокремити основні принципи та особливості, що визначають ефективність та зручність соціально-інформаційних вебсайтів. Застосування цих принципів та особливостей забезпечує створення інклюзивних, доступних і зручних для користувачів платформ, що відповідають вимогам сучасного цифрового середовища та сприяють досягненню високого рівня користувацької взаємодії.

Список використаної літератури

1. Безугла Р. Концептуалізація веб-дизайну в мистецтвознавчому дискурсі: досвід теоретичного опрацювання. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку*. 2020. № 34. С. 94–100.
2. Вакуленко О. В. Вільний простір у веб-дизайні. *Вісник Львівської національної академії мистецтв*. 2017. № 32. С. 209–227. DOI: <http://doi.org/10.5281/zenodo.1068908>.
3. Вакуленко О. В. Колірні тренди в сучасному веб-дизайні. *Культура України*. Харків, 2017. № 56. С. 204–214.
4. Вакуленко О. В. Періоди та технологічні передумови розвитку вебдизайну. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв*. Серія «Мистецтвознавство». Київ: КНУКіМ, 2017. № 36. С. 139–149. DOI: <http://doi.org/10.31866/2410-1176.36.2017.157686>.
5. Васильєв О. С. Дизайн вебсайтів електронної комерції: еволюція, естетичні аспекти: дис... д-ра філософії: 022 – Дизайн: захист 28.08.24. КНУТД, Київ, 2024. 390 с.
6. Глазунова О. С. Центр з веб-дизайну з дослідженням особливостей підготовки контенту для книжкової продукції для різних категорій читачів: магістерська дис...: 186 Видавництво і поліграфія. Київ, 2022. 87 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/61060>.
7. Психологічна характеристика кольору. URL: <https://vseosvita.ua/library/embed/001wfp-e5c8.docx.html>.
8. Сотник Л. І. Колір і його значення у мистецтві. *Вісник ХДАДМ. Теорія мистецтва*. Харків, 2015. № 6. С. 32–36.
9. Точка опори UA. URL: <https://www.t-o.org.ua/>
10. Урядовий портал. Вебсайт. Кабінет міністрів України – головна. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
11. ХЖО «СФЕРА». URL: <https://sphere.org.ua/>
12. Dissidend Agency. Психологія кольору. URL: <https://dissidend.com/journal/psychology-color/>
13. Zhou T., Yezhova O. Contemporary research trends in human-computer interface design. *Art and Design*. 2024. № 2 (26). С. 90–101. DOI: <https://doi.org/10.30857/2617-0272.2024.2.9>.